

Van: Cecilia den Otter
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 23bb005331
Ons kenmerk: M2308-2508 - 23bo007372

Onderwerp: Plan van aanpak Dakloosheid –
gelden EU-burgers

Datum: 19 september 2023

Aan de commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport

Beste commissieleden,

In de commissievergaderingen van 19 april 2023 en 23 augustus 2023 heb ik bij de bespreking van het plan van aanpak 'Op weg naar herstel en een thuis' een aantal toezeggingen gedaan. In deze brief ontvangt u de afdoeningsvoorstellen voor deze toezeggingen.

Afdoeningsvoorstel toezegging om terug te komen op de kostendelersnorm en de aanpak m.b.t. bankslapers (23bb002727)

In 2015 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gemeenten geïnformeerd over de mogelijkheid van maatwerk bij de toepassing van de kostendelersnorm. Bij vooropgezet tijdelijk verblijf (zoals bij bankslapers) is het wettelijk mogelijk om een uitzondering te maken en op basis van maatwerk vrijstelling van de kostendelersnorm te geven. Rotterdam heeft sinds begin 2020 beleid rondom de vrijstelling van de kostendelersnorm bij o.a. crisissituaties en dreigende dakloosheid. De vrijstelling geldt voor 6 maanden met mogelijkheid tot verlenging van nog eens 6 maanden. De vrijstelling wordt alleen toegepast op de hoofdbewoner en niet op andere bewoners die op hetzelfde adres wonen. Vrijstelling verliep uitsluitend via het wijkteam. Dat werd problematisch, omdat veel bankslapers nog geen multiproblematiek hebben en daardoor niet voor ondersteuning van het wijkteam in aanmerking komen. De werkinstructies worden op dit punt aangepast. W&I kan o.a. aansluiten bij het oordeel van het multidisciplinair team (MDT) dat momenteel in een pilot aanvragen voor een briefadres verkend. Binnen deze pilot wordt uitvoerig gesproken met bankslapers en wordt een zorgvuldige en professionele inschatting gemaakt of aan de voorwaarden voor een briefadres voldaan is en of er contra-indicaties zijn. W&I kan de afweging van het MDT gebruiken om te beoordelen of ook vrijstelling van de kostendelersnorm mogelijk is. Uiteraard kan in alle gevallen nog aanvullend eigen onderzoek worden gedaan.

Met het bovenstaande geef ik invulling aan de toezegging om terug te komen op de kostendelersnorm en de aanpak m.b.t. bankslapers (23bb002727).

Afdoeningsvoorstel toezegging om te onderzoeken of het mogelijk is om mensen uit de opvang bij de beheercommissie te betrekken (23bb005328)

Bij een aantal zorgaanbieders is navraag gedaan naar het idee om mensen uit de opvang of beschermd wonen bij beheercommissies te betrekken. Zij staan hier positief tegenover waarbij het wel een aandachtspunt is te voorkomen dat iemand uit de opvang of beschermd wonen in een felle, confronterende discussie met deelnemers aan de beheercommissie terecht komt.

Er wordt samen met zorgaanbieders een pilot gestart bij twee verschillende locaties om mensen in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen te betrekken bij de beheercommissie. Op basis van de ervaringen uit de pilots bekijken we of en hoe we deze aanpak breder kunnen uitrollen. Ik zal u informeren over de voortgang in de voortgangsbrief over het plan van aanpak 'Op weg naar herstel en een thuis'.

Met het bovenstaande geef ik invulling aan de toezegging om te onderzoeken of het mogelijk is om mensen uit de opvang bij de beheercommissie te betrekken (23bb005328).

Afdoeningsvoorstel toezegging extra kosten opvang met eenpersoonkamers versus vierpersoonkamers (23bb005330)

In de commissie heb ik de toezegging gedaan om inzichtelijk te maken wat de financiële gevolgen zijn van een omslag naar éénpersoonkamers in de opvang. De (nacht)opvang voor volwassenen bestaat momenteel uit 273 bedden verspreid over 9 opvanglocaties. De verschillende opvanglocaties kennen kamers met een verschillend aantal bedden. Vanuit het plan van aanpak zetten we in om richting 2026 stapsgewijs over te gaan van slaapzalen naar een opvang met overwegend kamers voor maximaal vier personen.

Bij de omslag naar éénpersoonkamers met eenzelfde capaciteit van 273 bedden moet rekening worden gehouden met:

- Incidentele kosten voor verbouwing van bestaande locaties. Een omslag naar éénpersoonkamers vraagt in principe op alle locaties om een verbouwing. Zonder verbouwing geldt voor de meeste locaties dat de capaciteit wordt teruggebracht naar circa 1/4 van de bestaande capaciteit. Ook met verbouwing zal de bestaande capaciteit op locaties teruggebracht worden, naar schatting tot ca. 2/3 van de huidige capaciteit. Voor locaties die op de lijst staan voor sloop (en nieuwbouw) is het de vraag in hoeverre de investering voor 2026 naar éénpersoonkamers te verantwoorden is. Daarnaast hebben enkele opvanglocaties een typische indeling, met grote ruimten en diepe kamers die naar verwachting niet tot lastig om te bouwen zijn naar eenpersoonkamers.
- Vanwege verlies aan capaciteit zijn naar verwachting zes tot acht extra opvanglocaties nodig wat gezien de zoektocht in Rotterdam naar diverse locaties voor diverse doelgroepen ingewikkeld zal zijn en enige jaren zal vergen.
- Hogere structurele kosten (huisvestingslasten en personele lasten) door de inzet van extra opvanglocaties. De verwachting is dat de personele lasten op bestaande locaties min of meer gelijk blijven. Vaak wordt gewerkt met een minimaal benodigde bezetting. Een vermindering van capaciteit neemt niet automatisch substantieel lagere personele lasten met zich mee.
- Incidentele kosten voor eventuele verbouwingen van nieuw aan te trekken locaties.

Een eerste grove inschatting is dat de omslag naar éénpersoonsskamers ongeveer jaarlijks structureel tussen de EUR 20.000.000 en EUR 25.000.000 extra gaat kosten¹. Dit bedrag en bovengenoemde punten maken dat ik in eerste instantie streef naar een opvang met vierpersoonsskamers. Daarnaast zet ik in op het uitbreiden en beter benutten van de huidige capaciteit aan vervolgplekken. Daarmee beogen we de duur van het verblijf in de opvang te verkorten, zodat de personen in de opvang zo snel mogelijk kunnen genieten van de rust en veiligheid van een éénpersoonsskamer in een woonzorgvoorziening dan wel direct in een eigen woning.

Met het bovenstaande geef ik invulling aan de toezegging extra kosten opvang met éénpersoonsskamers versus vierpersoonsskamers (23bb005330)

Afdoeningsvoorstel toezegging om schriftelijk te reageren op de vraag van de heer Rozema over Kamers met Aandacht (23bb005332)

De heer Rozema heeft tijdens de commissiebespreking een vraag gesteld over Kamers met Aandacht en of we in Rotterdam van plan zijn om met hen een samenwerking te starten. Stichting Kamers met Aandacht is een non-profit organisatie met als doel positieve uitstroom uit de jeugdzorg te bevorderen voor jongeren tussen de 18 en 23 jaar en daardoor het aantal dak- en thuisloze jongeren te verminderen. De jongeren worden gehuisvest in woningen (koop en huur) van particulieren. De stichting is verantwoordelijk voor de werving, screening en matching van de jongeren en van (potentiële) verhuurders en werkt met samenwerkingsafspraken tussen gemeenten, (jeugd)zorgorganisaties en lokale wijkteams. Een (jeugd)zorgaanbieder blijft minimaal zes maanden betrokken en is verantwoordelijk voor de begeleiding. Informele steun is aanwezig in de vorm van huisgenoten of betrokken bureaus. Inmiddels is de stichting actief in 61 regio's en gemeenten en heeft sinds 2021 in totaal zo'n 135 jongeren geplaatst.

Ook in Rotterdam hebben we met interesse naar dit woonconcept gekeken en een ambtelijke verkenning uitgevoerd naar de wenselijkheid en haalbaarheid hiervan in Rotterdam. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met zorgprofessionals, ervaringsdeskundigen, stichting Kamers met Aandacht en met gemeentes die al werken met deze stichting. O.b.v. deze verkenning wordt geadviseerd op dit moment geen samenwerking te starten met de stichting Kamers met Aandacht. Aspecten die bij deze afweging een rol spelen zijn:

- De Rotterdamse zorgaanbieders geven aan dat de jongeren die bij hen verblijven niet passend zijn voor het aanbod van Stichting Kamers met Aandacht. Dit aanbod is voor jongeren die geen actieve psychische- of verslavingsproblemen hebben, naar school gaan en/of werken, voldoende inkomen hebben en veel zelfstandigheid aankunnen. Dit is meestal (nog) niet het geval. Voor de kleine groep voor wie dit al wel kan, heeft de gemeente Rotterdam een (goedkoper) alternatief, namelijk uitstromen met urgentie en een huurcontract.
- Jongeren verliezen met dit aanbod hun recht op urgentie, waardoor doorstroming naar een eigen woning wordt bemoeilijkt. Wanneer de koppeling kortdurend of niet succesvol blijkt, doet de dreiging van bankslapen en dakloosheid zich alsnog voor.
- De gevraagde personele en financiële capaciteit staat niet in verhouding tot het aantal verwachte bemiddelingen.

¹ de incidentele kosten zijn hierin verdisconteerd door gebruikmaking van een inschatting van rentepercentages, afschrijvingstermijnen en hypotheekbedragen.

Met het bovenstaande geef ik invulling aan de toezegging om schriftelijk te reageren op de vraag van de heer Rozema over Kamers met Aandacht (23bb005332).

Afdoeningsvoorstel toezegging om schriftelijk terug te komen op de vraag van mevrouw Van de Peppel over de vergunning voor de pilot honden in de opvang (23bb005333)

Er wordt op dit moment gewerkt aan de stedenbouwkundige inpassing van de portakabins waarin de dakloze persoon zich met zijn/haar gezelschapsdier kan verblijven. Doordat de locatie zich nabij het metrospoor bevindt, moeten vanwege het geluid extra maatregelen worden genomen in het kader van de omgevingsvergunning. Zodra de vergunning is verleend kan de aanbesteding starten en de portakabins onder voorbehoud van de vergunningverlening naar verwachting voor de zomer van 2024 geplaatst worden.

Met het bovenstaande geef ik invulling aan de toezegging om schriftelijk terug te komen op de vraag van mevrouw Van de Peppel over de vergunning voor de pilot honden in de opvang (23bb005333).

Afdoeningsvoorstel toezegging opbouw van de landelijke gelden voor dakloze EU-burgers (23bb005331)

Tijdens de commissiebespreking heb ik de toezegging gedaan om in kaart te brengen hoe de EUR 1,6 mln die wij van het Rijk krijgen voor de inzet op dakloze EU-burgers is opgebouwd. In onderstaande tabel is deze opbouw te vinden.

Begroting ondersteuning dakloze EU-migranten	
Ontvangen Rijksmiddelen 2023	€ 1.618.000
Besteding (jaarbedragen zijn afgerond)	
10 opvangplekken (24-uursopvang)	€ 448.000
Inzet veldwerk EU + terugkeerbegeleiding naar werk of land van herkomst	€ 560.000
Inzet casusregie + coördinatie	€ 220.000
Reservering extra inzet casusregie overlastgevende buitenslapers en extra inzet verslavingszorg	€ 390.000
Totaal	€ 1.618.000

Dit bedrag is vooralsnog incidenteel toegezegd voor het jaar 2023 via de meicirculaire. De verwachting is dat voor 2024 eenzelfde bedrag wordt toegekend.

Ten aanzien van de reserveringen ten behoeve van extra inzet op overlastgevende buitenslapers en verslavingszorg geldt dat momenteel overleg plaatsvindt met externe partijen over de wijze waarop hier invulling aan kan worden gegeven.

Met het bovenstaande geef ik invulling aan de toezegging opbouw van de landelijke gelden voor dakloze EU-burgers (23bb005331).

Uitstelbericht motie 70A Veiligheid voorop? Laat geld bij dak- en thuisloosheid (23bb004912)

Met uw motie roept u het college op de mogelijkheden te inventariseren om tijdelijke opvang voor dak- en thuislozen die kampen met psychosociale- en/of verslavingsproblematiek te realiseren. Momenteel vindt overleg plaats met externe partijen over de wijze waarop invulling gegeven kan worden aan deze motie. Ik verwacht deze motie eind dit jaar af te kunnen doen en zal u op korte termijn schriftelijk nader informeren over de concrete voortgang.

Met vriendelijke groet,

Ronald Buijt
Wethouder Zorg, Ouderen, Jeugdzorg